

קצת מדרך עבודתו

(להולדת שירו האחרון)

ועוד תודיעני איך אתה מתרגם
тропик рака, את המלים
тропик козерога?
בתודה למפרע
שלך ש. טשרניחובסקי

עניתי מה שעניתי. כעבור חודש
ימים נדפס השיר (בלוח „הארץ”
לשנת תש"ד) והנה מצאתי, כי החי-
רונים ישנו ונצקו מחדש:

„כוכבי-אור אשר מעבר תחום
בין-המהפכים, כוכבי בנגב!
הנה תפארת „הצלב הדרומי”,
הנה קנטורוס.”

המשורר קיבל את הצעתי למלא
טרופיק = מהפך, ולא עוד אלא
העיר בשולי השיר: „הצעת מר ד.
זכאי”. כל כהא י! (כעצם מיסודו
של מר ח. א. חזן בספרו „קוסמוגר-
פיה”).

מי ידע כמה מכתבים מעין אלה
שלח בימי חייו אל מי שנחשב בעיני
ני מומחה באחד הענינים, מאלה
המרתבים המיוחדים, שטיפל בהם
בשיריו, לא רצה להתבדות. מיטב
השיר — אמיתו.

כבר מעתה, כבר עתה, יש להכריז
על אוסף מכתביו וריכוזם. יש להקים
ועד לשם כך ואגודת הסופרים
מתבקשת. ד. זכאי

ביום כ"ה ובאב תש"ג קיבל הח"מ
מכתב מאת שאול טשרניחובסקי, הק-
שור בשירו „כוכבי שמים
רחוקים” (אפשר גם השולח כמק-
בל לא ידע, כי המדובר הוא על
השיר האחרון) והמגלה כלשהו
מדרך עבודתו של המשורר.
הנה העתק המכתב (פלי תאריך):

ירושלים, החביה, ח' עזה 33,
דירת מ. מלמד.

לכבוד מר ד. זכאי
זכאי יקירי החווה בככבים!
פונה אני היום אליך לשם „צנוורה
מוקדמת” לאחר משירי, שיופיע
בקרוב.

תודיע לי בהקדם האפשרי, על פי
כתבתי (עיין למעלה) את דעתך על
(מלה מחוקה) חרונים, שיש להם
נגיעה לאסטרונמיה, אם הם נכונים:
„כוכבי אור אשר מעבר

לאור תחום, כוכבי נגב *)
הנה הצלב הדרומי, כנאחו
בקרעני(?) קנטורוס.”
אולי יותר נכון ברעמת קנט-
ורוס? ואולי לא נכון לא זה ולא
זה?

(*) אני מתכוון לכוון הנוסע מים
התיכון לארגנטינה.